

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2022 ජූලි මස 07 වන දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: අංක 05-2022 ජූලි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය නවදුරටත් දැඩි කරයි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය 2022 ජූලි මස 06 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නීත්‍ය නැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නීත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) පදනම් අංක 100කින්, පිළිවෙළින්, සියයට 14.50 සහ සියයට 15.50 දක්වා ඉහළ නැංවීමට තීරණය කළේය. මෑත කාලීනව මතුපිට උද්ධමනය අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ යෑම සහ ඉදිරි කාලයේදී අඛණ්ඩව ඉහළ උද්ධමනයක් පැවතීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් අහිතකර උද්ධමන අපේක්ෂා ගොඩ නැගීම පාලනය කිරීම සඳහා නවදුරටත් මුදල් ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීමට අවශ්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. මෙම තීරණයට එළඹීමේදී මුදල් මණ්ඩලය විසින් ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ඇතුළු සමස්ත ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සහ මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය යනාදිය කෙරෙහි දැඩි මුදල් තත්ත්වයන් මගින් වන බලපෑම සහ නුදුරු කාලීනව ආර්ථිකයේ සියලුම අංශ කෙරෙහි මිල පීඩන ඉහළ යෑම හේතුවෙන් සිදුවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් සලකා බලන ලදී. ඒ අනුව, මෙම ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ දැමීම මගින් ආර්ථිකයේ යටිතල ඉල්ලුම් පීඩන ගොඩ නැගීම සීමා කරන අතරම මැදි කාලීනව ඉලක්කගත මතුපිට උද්ධමන මට්ටම ආසන්නයේ උද්ධමන අපේක්ෂා පාලනය කිරීමට උපකාරී වනු ඇතැයි මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය.

ලොව පුරා මහ බැංකු වඩාත් දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගනිමින් පවතී

භූ දේශපාලනික අර්බුද හේතුවෙන් ඉහළ යන බනිජ් තෙල් සහ ආහාර මිල ගණන් සහ උද්ධමන අපේක්ෂා අස්ථාවර වීම හේතුවෙන් අඛණ්ඩව ඉහළ ගිය උද්ධමන පීඩන පාලනය කිරීම සඳහා ලොව පුරා මහ බැංකු සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති දැඩි කරමින් සිටී. කෙසේ නමුත්, ගෝලීය වශයෙන් උද්ධමනය ඉහළ යෑම, සැලකිය යුතු ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ දැමීම් සහ භූ දේශපාලනික අර්බුද ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනයේ ඉදිරි දැක්ම මෑතකදී දුර්වල වී ඇත. මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇතිවීම මගින් ඉදිරි කාලයේදී නැගී එන වෙළෙඳපොළ සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් කෙරෙහි විශාල අහිතකර බලපෑම් ඇති කළ හැකිය.

දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් නුදුරු කාලීනව සැලකියයුතු පසුබෑමක් වාර්තා කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ඇස්තමේන්තු අනුව ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2022 වසරේ පළමු කාර්තුවේදී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් සියයට 1.6ක සංකෝචනය වීමක් වාර්තා වී ඇත. 2022 වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මූලික වශයෙන් විදුලිය හා බලශක්ති හිඟය හේතුවෙන් සැපයුම් අංශයේ අඛණ්ඩ බාධා වීම් මගින් දැඩි ලෙස බලපෑම් ඇතිකරනු ලබ ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. දේශීයව පවතින අහිතකර ප්‍රවණතා මධ්‍යයේ, ගෝලීය වෙළඳ භාණ්ඩ වෙළඳපොළ සහ සැපයුම් දාමයන්ට බලපා ඇති නැගෙනහිර යුරෝපයේ හූ දේශපාලනික අර්බුද නුදුරු කාලීනව දේශීය ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි තවදුරටත් අවදානම් ඇති කළ හැකිය.

විදේශීය අංශය දැඩි අහියෝගවලට අඛණ්ඩව මුහුණ දෙමින් සිටී

අත්‍යවශ්‍ය නොවන ආනයන අධෛර්යමත් කිරීම අරමුණු කරගත් ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම දේශීය විදේශීය විනිමය වෙළෙඳපොළේ සීමා සහිත වූ විදේශ විනිමය දුවශීලතාව මගින් විශාල වශයෙන් සහාය ලබමින් වෙළඳ හිඟය පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලයට සාපේක්ෂව 2022 මැයි මාසයේදී සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. දේශීයව මෙන්ම ගෝලීය වශයෙන් පවතින අහිතකර තත්ත්වයන් හේතුවෙන් විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ සහ සංචාරක ඉපැයීම් ආකාරයෙන් වන විදේශ විනිමය ගලා ඒම අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. 2022 මාර්තු මාසයේ දැඩි ලෙස අවප්‍රමාණය වූ විනිමය අනුපාතිකය, 2022 මැයි මාසයේ මැද සිට වෙළඳපොළ මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වාදීමත් සමග පුළුල් ලෙස ස්ථාවරව පවතී. දළ නිල සංචිත 2022 ජූනි මාසය අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.9ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ කොන්දේසිවලට යටත්ව වීන මහජන බැංකුවෙන් ලබාගත් එ. ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5කට සමාන විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකමද මෙයට ඇතුළත් වේ. විස්තීරණ ණය පහසුකම වැඩිපිළිවෙළ පිළිබඳ කාර්ය මණ්ඩල මට්ටමේ එකඟතාවකට නුදුරු කාලීනව එළඹීම සඳහා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමග පැවති සාකච්ඡා සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන ඇති අතර මූල්‍ය හිඟය පියවාගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයේ මූල්‍යන ලබා ගැනීම සඳහා ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික හවුල්කරුවන් සමග සාකච්ඡා සිදුකරමින් පවතී. තවද, විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් කඩිනම් වැඩපිළිවෙළ සකස් කරමින් පවතී.

පෙර නොවූ ආකාරයේ ගෙවුම් ශේෂ පීඩන සහ ආර්ථිකයේ සෑම අංශයකම වර්තමානයේ අත්විඳිනු ලබන දැඩි පීඩන හමුවේ විදේශීය අංශයේ ස්ථායීතාව සහ සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා ආර්ථිකයේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ කැපවීම අවශ්‍ය වේ.

දේශීය මුදල් ස්ථායීතාව සහ ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ බාහිර ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වා දෙන ලද ක්‍රියාමාර්ග සඳහා රජය, රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර, පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන සහ බැංකු මෙන්ම බැංකු නොවන ආයතන යනාදියේ ඒකාබද්ධ ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය අවශ්‍ය වේ. අර්බුද කළමනාකරණයට එවැනි ඒකාබද්ධ ප්‍රතිචාර මගින් මහජන සහයෝගය සහතික කරනු ඇති අතර ඉදිරි කාලය තුළදී ආර්ථික කටයුතු සාමාන්‍ය තත්ත්වයට ගෙන ඒමට උපකාරී වනු ඇත.

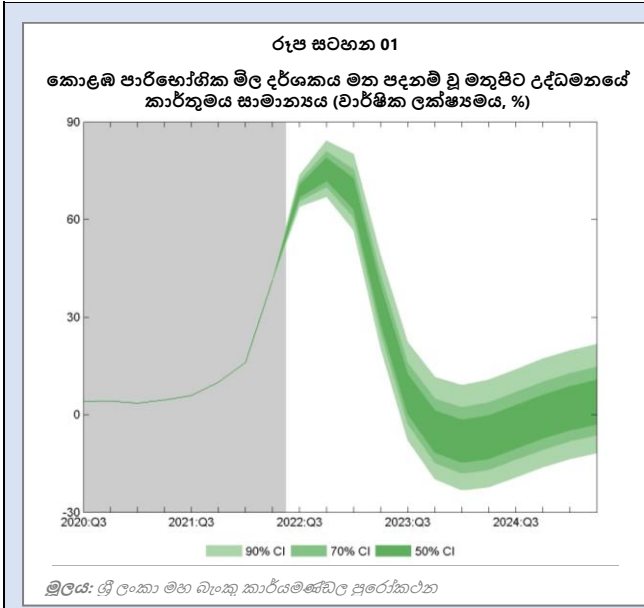
දැඩි මුදල් සහ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර වශයෙන් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික අඛණ්ඩව ඉහළ යමින් පවතී

මේ දක්වා හඳුන්වාදී ඇති සැලකිය යුතු මුදල් ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සම්ප්‍රේෂණය වීමත් සමඟ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. දැඩි අවිනිශ්චිතතාවල බලපෑම, උද්ධමනය ඉහළ යෑම සහ රජයේ ඉහළ ණය ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබිඹු කරමින් රජයේ සුරැකුම්පත් මත එලදා අනුපාතික ද මැනකාලීනව ඉහළ ගොස් ඇත. මෙම ප්‍රවණතා තෝරාගත් මූල්‍ය උපකරණවල පොලී අනුපාතික ව්‍යුහයේ විෂමතා ගොඩනැගීමට ද හේතු වී ඇත. මේ අතර, එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීමේ බලපෑම ඉවත්කර ගළපන ලද පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය ප්‍රමාණයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය 2022 වසරේ මැයි මාසයේදී මන්දගාමී වීමක් වාර්තා වූ අතර බැංකු පද්ධතියෙහි ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් පහළ යෑම හේතුවෙන් පුළුල් මුදල් වර්ධනය මන්දගාමී වී ඇත. ඉහළ ගිය ණය පොලී අනුපාතික මගින් ඉදිරි කාලයේදී මුදල් සහ ණය සමස්ත වර්ධනය මන්දගාමී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර ඉහළ තැන්පතු පොලී අනුපාතික මගින් සංසරණයේ පවතින සැලකියයුතු මුදල් ප්‍රමාණයක් බැංකු පද්ධතිය වෙත ලබා දෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාරවල මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි අපේක්ෂිත වැඩිදියුණු කිරීම් ඇතුළුව රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ප්‍රයත්නයන් සඳහා සහාය වීමට රාජ්‍ය ආදායම් වැඩි කිරීම සහ වියදම් අඩු කිරීම ශක්තිමත් කිරීම අරමුණු කරගත් අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ එවැනි වෙනස්කම් සිදු කිරීම ඉදිරි කාලයේදී රජයේ දළ මූල්‍යන අවශ්‍යතා අඩු කිරීමට හේතු වනු ඇති අතර මහ බැංකුව මගින් මූල්‍යනය කිරීම කඩිනමින් අඩු කිරීම සඳහා උපකාරී වනු ඇත.

වසරේ ඉතිරි කාලය තුළදී උද්ධමනය ඉහළ අගයක පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇතත්, සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සමග උද්ධමනයේ සැලකිය යුතු පහළ යෑමක් අපේක්ෂා කෙරේ

ගෝලීය බලශක්ති හා ආහාර මිල ගණන් ඉහළ යෑම සහ ඒ හේතුවෙන් දේශීය මිල ගණන් ඉහළ යෑම, දේශීය සැපයුම් අංශයේ අවහිරතා මෙන්ම රුපියල අවප්‍රමාණය වීමේ බලපෑම, බදු ඉහළ දැමීම සහ මුදල් ලිහිල්කරණයේ පසු කාලීන බලපෑම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවෙමින් මතුපිට උද්ධමනය පෙර නොවූ ආකාරයේ ඉහළ මට්ටමක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මෙම සාධක සහ එහි වක්‍ර බලපෑම හේතුවෙන් මතුපිට උද්ධමනය නුදුරු කාලයේදී තවදුරටත් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. අඛණ්ඩ සහ සුදුසු නිවැරදි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම මැදි කාලීනව සැපයුම් තත්ත්ව සාමාන්‍යකරණය වීමත් සමග ගෝලීය වෙළඳ භාණ්ඩ මිල ගණන්වල අපේක්ෂිත අඩු වීම සමග මතුපිට උද්ධමනය පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර මැදි කාලීනව අපේක්ෂිත පරාසයේ පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. දැඩි මුදල් හා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්ව මෙන්ම හිතකර සංඛ්‍යානමය පදනම් බලපෑම හේතුවෙන් ඇති වූ අඩු සමස්ත ඉල්ලුම ද ඉදිරි කාලයේදී උද්ධමන පීඩන ලිහිල් කිරීමට උපකාරී වනු ඇත.

සටහන: පුරෝකථනයක් යනු පොරොන්දුවක් හෝ බැඳීමක් නොවේ.

උද්ධමන ව්‍යාප්ති සටහන (Fan chart) මගින් මූලික පුරෝකථන පථය වටා පවතින අවිනිශ්චිතතාව ක්‍රමයෙන් වර්ණය අඩු වන පරිදි වූ විග්‍රම්භ පරාස භාවිතා කිරීමෙන් විදහා දැක්වේ. රූප සටහනේ දැක්වෙන විග්‍රම්භ ප්‍රාන්තර (Confidence Intervals, CI) මගින් මැදිකාලීන උද්ධමනය විචලනය විය හැකි අගය පරාසයන් දක්වයි. විශේෂයෙන්, තද කොළ පැහැති ප්‍රදේශය සියයට 50 විග්‍රම්භ ප්‍රාන්තරය දක්වන අතර, එමගින් උද්ධමනයේ සැබෑ අගය මෙම පරාසය තුළ පැවතීමේ සියයට 50ක සම්භාවිතාවයක් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි. විග්‍රම්භ පරාසයන් මගින්, උද්ධමනය දීර්ඝ කාලයකට පුරෝකතනය කිරීමේදී ඇතිවිය හැකි අවිනිශ්චිතතාවයේ ඉහළ යෑම පෙන්නුම් කරයි.

2022 වසරේ ජූලි මාසයේ පුරෝකථන වාරයේ සිදුකළ උපකල්පන, විනිශ්චයන් සහ පවතින දත්ත පුරෝකථන මගින් පිළිබිඹු කෙරේ. 2023 ආරම්භයේ සිට ක්‍රමයෙන් ලිහිල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂිත ගෝලීය ඉන්ධන සහ ආහාර මිල පිළිබඳ වන වර්තමාන පුරෝකථන, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වෙළඳ හවුල්කරුවන්ගේ විභව මට්ටමට වඩා අඩු වර්ධන මට්ටම්, සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ වත්මන් සහ අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය මගින් හැඟවෙනු ලබන ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වයන් දැඩි වීම මත මෙම පුරෝකථන රඳා පවතී. තවද, ආර්ථික ආකෘති මගින් ලබාදෙන පොලී අනුපාත මාර්ගය අනුගමනය කිරීම සහ මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම පුරෝකථනය කර ඇති උද්ධමන මට්ටම් ළඟා කර ගැනීම සඳහා වන අත්‍යවශ්‍ය අංග වේ. එසේම, 2023 වසරේදී දේශීය ආහාර සැපයුම් තත්ත්වයන් යහපත් වනු ඇතැයි උපකල්පනය කෙරේ. පවත්නා දේශීය හා ගෝලීය ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවයන් සහ භූ දේශපාලනික ගැටළු මධ්‍යයේ වත්මන් පුරෝකථන හා සම්බන්ධ අවිනිශ්චිත බව සාමාන්‍ය කාලයන්ට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ වේ. මෙම උපකල්පනවල ඕනෑම සැලකිය යුතු වෙනස්කමක් සැබෑ උද්ධමනය ඉහත සඳහන් මාර්ගයෙන් අපගමනය වීමට හේතු විය හැකිය. ආර්ථික නියෝජිතයන්ට දැනුවත් තීරණ ගැනීමට හැකිවන පරිදි උද්ධමන දැක්මෙහි අපේක්ෂිත වෙනස්කම් තීරණවලට ඔවුන්ට සන්නිවේදනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කැපවී සිටියි.

උද්ධමන පීඩන පාලනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික තවදුරටත් ඉහළ නැංවිය

ගෝලීය මෙන්ම දේශීය වශයෙන් වන වත්මන් සහ අපේක්ෂිත සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා මනාව සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය 2022 ජූලි මස 06 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) පදනම් අංක 100කින්, පිළිවෙළින්, සියයට 14.50 සහ සියයට 15.50 දක්වා ඉහළ නැංවීමට තීරණය කළේය. දේශීය ආර්ථික කටයුතු කෙරෙහි ඇති විය හැකි බලපෑම් යනාදිය හඳුනා ගන්නා අතරම, ආර්ථිකයේ ඇතිවිය හැකි ඕනෑම යටිතල ඉල්ලුම් පීඩන තවදුරටත් අවම කිරීම මගින් සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය තවදුරටත් දැඩි කිරීම අවශ්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. එවැනි මුදල් ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීම මගින් මැදි කාලීනව ඉලක්කගත මතුපිට උද්ධමන මට්ටම ආසන්නයේ උද්ධමන අපේක්ෂා පවත්වා ගැනීම සහතික කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සඳහා සමාජයේ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වලට සහාය වීමට කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී සමාජ සුබසාධන වැඩසටහන් මෙන්ම රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඇතුළුව රජය විසින් කාලෝචිත හා සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ගැළපීම් මගින් සහාය විය යුතු බව මුදල් මණ්ඩලය නැවත අවධාරණය කරයි. මහ බැංකුව විසින් දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් වන සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කරන අතරම නමැති උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ මැදි කාලීනව ඉලක්කගත සියයට 4-6 පරාසය තෙක් උද්ධමනය වේගවත් ලෙස නැවත පහළ යෑම සහතික කරමින් ඉදිරි කාලයේදී ආර්ථිකයේ ඉහළ ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කිරීමට සහාය වීම සඳහා සුදුසු පරිදි තවදුරටත් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සූදානම්ව සිටී.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය: ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ නැංවූ අතර ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී

නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 14.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 15.50
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 4.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය පී. නන්දලාල් වීරසිංහ මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2022 ජූලි මස 07 වැනි දින පෙ.ව. 11.00ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වෙන අතර එය ෆේස්බුක් සහ යූ ටියුබ් ඔස්සේ සජීවීව විකාශය කෙරේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2022 අගෝස්තු මස 18 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

ඇමුණුම 1

සංඛ්‍යා සටහන 01: මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය (තාවකාලික)

ආර්ථික කටයුතු	වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස (අ)										
	2020					2021					2022
	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව
කෘෂි කාර්මික	-5.5	-4.0	3.9	-0.4	-1.4	6.4	11.2	-2.8	-3.1	2.5	-6.8
කර්මාන්ත	-4.2	-18.7	-0.7	1.1	-5.3	6.0	21.6	-2.0	1.4	5.6	-4.7
සේවා	2.8	-13.1	0.5	1.0	-1.9	3.5	8.3	-1.7	4.3	3.3	0.7
ද.දේ.නි	-0.9	-14.8	1.5	-0.7	-3.5	4.0	16.3	-5.8	2.0	3.3	-1.6

(අ) නව පදනම් වර්ෂය (2015) යටතේ නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම්ව මූලය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: උද්ධමනය

මාසය		තොවැ 21	දෙසැ 21	ජන 22	පෙබ 22	මාර් 22	අප්‍රේ 22	මැයි 22	ජූනි 22
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	9.9	12.1	14.2	15.1	18.7	29.8	39.1	54.6
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	11.1	14.0	16.8	17.5	21.5	33.8	45.3	-
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	7.0	8.3	9.9	10.9	13.0	22.0	28.4	39.9
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	8.8	10.8	12.9	14.1	17.3	27.9	37.7	-

මූලය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (නාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)								
	සැප් 21	ඔක් 21	නොවැ 21	දෙසැ 21	ජන 22	පෙබ 22	මාර් 22(අ)	අප්‍රේ 22(අ)	මැයි 22(අ)
සංචිත මුදල්	1,296	1,286	1,288	1,306	1,337	1,324	1,387	1,482	1,415
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	10,488	10,582	10,546	10,647	10,668	10,755	11,576(ආ)	11,941	11,897
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	(722)	(837)	(906)	(982)	(1,216)	(1,275)	(1,889)	(2,195)	(2,083)
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	11,210	11,418	11,452	11,629	11,883	12,030	13,464	14,136	13,980
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	5,595	5,665	5,714	5,832	6,048(ආ)	6,094	6,544(ආ)	6,548	6,499
රාජ්‍ය සංස්ථා/ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර සඳහා ලබා දුන් ණය	1,123	1,194	1,185	1,188	1,192	1,238	1,548	1,725	1,750
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	6,825	6,860	6,920	6,981	7,017	7,051	7,533(ආ)	7,753	7,754
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	12,742	12,873	12,862	12,985	13,058	13,167	13,992	14,356	14,340

(අ) 2022 මාර්තු - මැයි කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා රුපියල සැලකිය යුතු ලෙස අවප්‍රමාණය වීම එම කාලය තුළ මුදල් හා ණය සමස්ත ඉහළ නැංවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත.

(ආ) සංශෝධිත

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 04: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2022 ජන අවසානයට	2022 පෙබ අවසානයට	2022 මාර් අවසානයට	2022 අප්‍රේ අවසානයට	2022 මැයි අවසානයට	2022 ජූනි අවසානයට	2022 ජූලි 06 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික							
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	5.50	5.50	6.50	13.50	13.50	13.50	13.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	6.50	6.50	7.50	14.50	14.50	14.50	14.50
බැංකු අනුපාතිකය	9.50	9.50	10.50	17.50	17.50	17.50	17.50
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	6.48	6.48	7.49	14.50	14.50	14.50	14.50
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)							
දින 91	8.63	8.61	12.92	23.53	23.65	23.85	28.08
දින 182	8.55	8.53	12.25	23.96	24.22	24.40	28.74
දින 364	8.55	8.53	12.28	24.09	24.30	23.84	28.11
ණය අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සනීපතා)	8.52	8.99	9.85	16.38	22.11	22.62	-
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	10.12	10.13	10.35	11.31	13.46	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	9.76	10.07	10.73	13.72	20.00	-	-
තැන්පතු අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	5.01	5.07	5.17	5.52	6.99	8.41	-
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	6.05	6.15	6.30	6.84	8.97	11.06	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	6.58	6.50	7.68	15.35	16.98	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDFDR)	6.79	6.75	8.06	15.63	17.19	-	-

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව